

Помнік ахвяр фашызму

Напярэдадні 50-годдзя вызвалення Зэльвеншчыны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у вёсцы Чырвонае Сяло быў устаноўлены Мемарыяльны знак пяці спаленым у снежні 1942 года жыхарам: сям'і Пазнанскага Данілы Аляксандравіча. З васьмі чалавек засталіся жывымі трое: жонка і два малыя сыны – Ваня і Коля.

Чырвонае Сяло (тады вёска называлася Пляцянічы) уваходзіла ў раён дзеяння партызанскай брыгады “Перамога”. Партызаны часта заходзілі ў вёску, атрымлівалі ад жыхароў харчы і звесткі аб размяшчэнні нямецкіх гарнізонаў у акрузе. 22 жыхары вёскі самі былі партызанамі.

Хтосьці аб гэтым данёс немцам. У пачатку зімы 1942 года фашысты акружылі вёску, расставілі кулямёты і ўсіх жыхароў выгналі з хат. Сам Пазнанскі адмовіўся выходзіць з дому. Ён прытварыўся хворым. Разам з ім засталіся і ўсе яго дзеці.

У дом зайшлі немцы і забілі на ложку Пазнанскага і двух яго дачок Ганну і Марыю. Сын Аляксандр паспеў схавацца на гарышчы, чатырохгадовая дачка Ніна – за печкай, а 12-ці гадовы Ваня з меншым братам Колям выбеглі з дому і босыя па снезе кінуліся бегчы за вёску.

Расправіўшыся з бацькам і дзецьмі карнікі падпалілі дом. Выбягаючы з пылючага гарышча Аляксандр быў забіты аўтаматнай чаргой. Ніна – задыхнулася ў дыме і згарэла.

**Адрас: Гродзенская вобласць, Зэльвенскі раён,
Сынкавіцкі сельсавет, в. Чырвонае Сяло, 17.12.1942 г.**

Бібліяграфія:

1. Броска, Т. П. З гісторыі населеных пунктаў Т. П. Броска // Памяць. Зэльвенскі раён : Гісторыка-дакументальныя хронікі гарадоў і раёнаў Беларусі / Рэдкал.: У. С. Богаў, Т. П. Броска, І. І. Васілеўка і інш. ; Уклад. Т. П. Броска ; Маст. Э. Э. Жакевіч. — Мінск : Паліграффармленне, 2003. — С. 494.
2. Палякоў, І. Я. Помнікі Зэльвеншчыны. Чырвонае Сяло / Іван Палякоў, Галіна Мацко // Праца. — 1979. — 16 чэрвеня. — С. 3.
3. Помнікі і брацкія магілы ахвярам фашызму на Зэльвеншчыне [Электронны рэсурс]. — Режим доступа: http://pomnikizelva.blogspot.com/p/blog-page_32.html. — Дата обращения: 11.04.2019.
4. Увековечение памяти защитников Отечества и жертв войн [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://zelva.grodno-region.by/ru/pamyat-ru/>. — Дата обращения: 11.04.2019.
5. Хільмановіч, В. А. Памяць, увекавечаная ў помніках і абелісках / Вольга Хільмановіч // Славуты Зэльвенскі край: матэрыялы навуковай гісторыка-краязнаўчай канферэнцыі “Старонкі гісторыі Зэльвеншчыны” (Зэльва, 12 снеж. 1998 г.) / Рэдкал.: Д. С. Аляшкевіч (гал. рэд.) і інш. — Ліда: ГАУПП “Лідская друкарня”, 2004. — С. 253.